

KIS LAP

„LOTTIKA RIMERÜLTEN ELALUDT.“ (Lásd a 154. l.)

10. szám. — 1874.

VII. kötet.

AZ ARANY KERESZT.

(Folytatás.)

BORIS asszony elindult a városba, magára öltvén legszebb ruháit, nyakára pedig a ragyogó arany keresztet. Kissé nyugtalanítá ugyan a lelkiismeret, mikor a keresztet elővette, — de oly szép, oly csillogó volt az ékszer, hogy nem tudott ellenállni a csábításnak.

Meg is bámulták ismerősei, kik már rég nem látták s ugyancsak csodálkoztak, hogy Boris asszony ilyen drága ékszerekhez juthatott. Egy boltban pedig majdnem valami furcsa dolog is történt.

A boltos régebben ismerte Boris asszonyt s most is barátságos beszélgetésbe ereszkedett vele; egyszerre azonban meglepetve abba hagyta a beszédet s az arany keresztre bámulva, végre így szólt:

„Nini . . . az arany kereszt . . . hol vette Boris asszony ezt az arany keresztet?”

Boris asszony majd elárulta magát ijedtében, de csakhamar eszébe jutott a mese, melyet kigondolt s ezért bátran felelt:

„Ezt az aranykeresztet? Egy nénémtől örököltém . . . most nem rég halt meg szegény. . .”

„Örökölte? Valóban? No, meglehet, hogy csalódom . . . de ez a kereszt tökéletesen olyan, amilyen nem régiben valamennyi hirdalában, meg utcái falragaszokban is le volt írva . . . egy kis leányka tűnt el . . . keresték mindenfelé, kihirdették, milyen volt s

különösen leírták a kis leány nyakán levő rubintos arany keresztet. A szülők igen gazdagok s kétezer forintot kap a ki a gyermeket visszahozza. Nem hallott róla valamit?”

„Nem biz' én, semmit sem!” felelt Boris asszony s ezzel gyorsan odébb állott.

Hanem most már szinte égette az az arany kereszt ott a nyakán; levette és zsebébe dugta. Rettegott, hogy ha valamiképp férje is meghallja azt, a mit a boltos mondott, mindjárt nyomába jön az egésznek s akkor baj lesz; mert az erdőcsösz nagyon szigorú, becsületes ember volt és nem tűrte volna felesége lopását. De nem csak az bánította Boris asszonyt; eszébe jutott, hogy ha a gyermeket visszavezetné anyjához, mily nagy összeg pénzt kapna . . . elég volna egész életére! Hanem most már nem tehet semmit mert, ha elárulja, hogy tud valamit az eltűnt leánykáról, azt is elárulja, hogy ellopta az arany keresztet. Elhatározta tehát, hogy inkább nem szól semmit, az arany keresztet elteszi a ládafiába, hogy többé ne is lássa és így többé senki se gyanakodhassék reá.

Ugy is lőn, Boris asszony hazatérve nem is említé, hogy hallott valamit a kis Loláról. És azután valóban senki sem is hallott semmi hírt, ami a kis leányra vonatkozott volna. Nem jött senki érte, nem keresték, ott maradt András gazda leányának.

És András gazda, a ki nem régen még úgy gyűlölte az egész világot, most csöppet sem bánta, hogy nem viszik el

tőle a
a kedve
azon g
lán mé
szavesz
alább i
senki s
megszö
Lola m
Gondját
előtt tar
csinált,
ugy hog
más nél
dőben, l
este pih
a jó öre
a kicsike
figyelem

Igy
tendők i
András
teni; s
érezte n
szeretett
nyét. Lo
Jolánkán
leányka
bátor, —
De nem
igy az e
rás gazd
nos, elők
tapasztal
leánya c
dön tehát
hozzá, A
hozott
telt benn

tőle a kis leányt. Annyira megszerette a kedves kis babát, hogy szinte rettegett azon gondolatra, hogy valamiképen talán mégis keresni fogják Jolánkát s visszaveszik tőle. De nem keresték, legalább itt az erdő mélyén nem kereste senki s András gazda lassanként egészen megszokta azt a gondolatot, hogy a kis Lola most már az ő leánya marad örökre. Gondját is viselte hiven, mindig szem előtt tartotta s bárhova ment, bármit csinált, a kis leány mindig mellette volt, úgy hogy soha sem lehetett őket egymás nélkül látni. Együtt sétáltak ez erdőben, kapálgattak a kertecskében, vagy este pihentek a nyílt tornáczon, mialatt a jó öreg mindenféle meséket beszélt, a kicsike pedig, átölelve fogadott apját, figyelemmel leste a csodás történeteket.

Igy multak hetek, hónapok és esztendőök is és Lolát most már egészen András gazda leányának lehetett tekinteni; s a jó öreg egészen boldognak érezte magát ismét a gyermekben, kit szeretett és örzött, mint a szeme fényét. Lola, kit most már lassanként Jolánkának kezdtek szólítani, szép, erős leányka lett, virgoncz, okos, szófogadó, bátor, — igazi kis erdei boszorkány. De nem maradt ám oly neveletlen, mint így az erdőben gondolni lehetne. András gazda, mint mondtam, hajdan vagyonos, előkelő férfiú volt, sokat tanult, tapasztalt a világban s nem akarta, hogy leánya csak úgy vadon növekedjék. Mídonn tehát Jolánka már elég nagy volt hozzá, András gazda tanítani kezdte, hozatott könyveket a városból s öröme telt benne, mikor látta, mily könnyen

és szorgalmasan tanul Jolánka. Mivel pedig a leánykának nem elég csak könyvből tanulni, András gazda elvezette egyik távolabbi szomszédjához, a jó Mártha asszonyhoz, kinek többkis leánya volt; ezekkel együtt aztán Jolánka megtanult sütni, főzni s minden egyebet, amire jól nevelt leánynak szüksége van. Valahányszor este hazajött, mindig tudott valami újat mutatni apjának, mit tanult s az öregnek most már a kis leány volt minden öröme és gyönyörűsége a világon.

Tizenkét esztendő mult el ekképen s a kicsike Lolából nagy leány lett s a tizenhat éves Jolánkát ha néha egy-egy kalandozó vadász vagy erdész megpillantá, bizony akár azt is hihette, hogy valami erdei tündért látott, oly szép, egyszerű, szelid s e mellett bátor, okos leány volt.

Hanem e hosszú idő alatt nagy változás történt a szomszédban, Boris asszonyéknál is. Férje meghalt, gyermekei pedig, kiket rosszul nevelt, elhagyták, úgy hogy Boris asszony, ki nagyon elbetegesedett, egészen magára hagyatva élt. Jolánka ritkán látta Boris asszonyt, mert Boris asszonyt bántotta a lelkiismeret, valahányszor a leánykát megpillantá; mindig meg kellett emlékeznie arról, hogy meglopta, — s az arany kereszt ott feküdt elrejtve a szekrényben.

Maga András gazda is persze nagyot változott annyi esztendő alatt; megöszült, elgyöngült, a vénség tehetelenné tette és csak most látta igazán, mily jutalmat nyert azon jótetteért, hogy a kis leányt akkoriban házába vette és

ápolta. Jolánka most busásan visszafizette a jótettet; gondját viselte az öregnek, ápolta s e nélkül bizony szegény András gazda alighaszomoru véget nem ért volna elhagyatottságában.

Mikor már nagyobbacska volt Jolánka, elmondta neki András gazda, hogy tulajdonképen nem leánya; de ez semmit sem változtatott a leánya szeretetén. Néha iparkodott Jolánka visszaemlékezni, honnan és hogyan került ide az erdőbe, de hasztalan; csak homályosan lebegett előtte mintegy álmoképen egy női alak — anyja; de oly zavaros volt ez emlék, hogy már igazán csak álomnak tartotta.

Egy napon épen ismét erről gondolkodott s iparkodott visszaidézni emlékébe kicsiny korát, midőn beköszönt a jó Mártha néni azon hirrel, hogy szegény Boris asszony halálos beteg s magára van hagyatva; menjen Jolánka hozzá s legyen ott délig, majd délután Mártha néni fölváltja.

Jolánka nagyon jószívű leánya lévén, rögtön utnak indult s valóban halálos betegen találta Boris asszonyt. Mikor belépett a szobába, a beteg egy percze fölvidulni látszott s fölkiáltott:

„Hála az Égnek! Csakhogy még is eljöttél . . . talán meg fogsz bocsátani . . .

legalább részben jóvátehetem bűnömet . . . úgy is oly sokáig titkoltam!”

Jolánka csodálkozva nézett a beteg asszonyra s épenséggel egy szót sem értett az egészből. Boris asszony pedig folytatá:

„Igen . . . meg-raboltalak . . . de visszaadom kincsedet . . . talán általa még valamikor fölismernek szüleid“ . . .

„De Boris néni! Miket beszél össze-vissza? Egy szót sem értek az egészből.“

„Mindjárt meg-érted . . . Nyisd ki azt a szekrényt. . . találsz benne egy kis katulyát . . . vedd ki . . . hozd ide. Aztán nézd meg, mi van benne . . . talán még rá is ismersz.“

A leánya, nem akarván a beteg

LOTTIKA MEGTAKARITOTT PÉNZÉT MARI NÉNIHEZ VISZI. (Lásd 154. l.)

kedvét elrontani, megtette amit Boris asszony mondott s csakugyan megtalálta a kis katulyát. Előhozta, kinyitotta, — de e perczen megdöbbenve és bámulva kiáltott föl . . . amit látott, az oly ismert tárgy volt . . . csak hogy már nem emlékezett, hol látta, . . . sőt mintha az övé is lett volna . . . régen . . . nagyon régen. Az, amit a katulyában látott, a rubintos arany kereszt volt. — Boris asszony aztán röviden elmondta, mint lopta el a keresztet s alig érthető hangon kért bocsánatot. Jolánka könnyezve megbocsátott s alig néhány perczzel később Boris asszony meghalt.

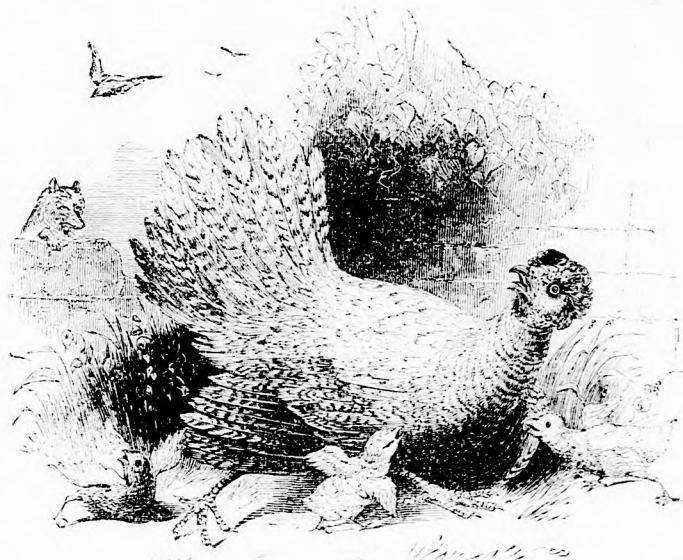
Jolánka hazavitte a keresztet s megmutatta apjának; hanem

persze bármint forgatták, nem jöttek a titok nyitjára semmikép sem tudták megérteni, mért mondta Boris asszony, hogy e kereszt által a leánykát megtalálhatják szülei. Nem is sokat gondolkoztak rajta, elégedetten éltek egymással s így tovább is csöndeskén megmaradtak az erdőben.

De alig mult néhány het, egyszerre szomorúság köszöntött be a

békés erdei lakba, az öreg Andrásgazda súlyos beteg lett s épen öregsege miatt állapota fölöttébb aggasztá Jolánkát. Nagyon kevés pénzük volt, de a jó leányka nem nyugodott addig, míg a távoli városból orvost nem hivatott, ami nagyon költséges dolog. De még költségesebb volt a sok drága orvosság és nemsokára szomorkodva látta Jolánka, hogy nincs min több orvosságot venni. Körül nézett, kutatott, mit

lehetne eladni, hogy árán orvosságot vehessen, — de nem talált semmit egyebet, csak a rubintos arany keresztet — egyetlen kincsét és ékszerét. Egy pillanatra össze-rezzent . . . eladja e drága keresztet, mely egyetlen emléke

A KOTLÓS INTÉSEL. (Lásd a 155 t.)

ismeretlen szülőföldjéről, szüleiről? De csak egy pillanatig habozott. Hiszen az csak üres álmodozás, olyan remény, mely soha sem fog beteljesedni. Ezért nem szabad föláldozni jöltevéje életét. Gyorsan rászánta tehát magát, hogy bemegy a városba, eladja a keresztet az aranyművesnél s az így nyert pénzen megveszi a szükséges orvosságot.

(Vége következik.)

MIT BESZÉLNEK A VIRÁGOK.

Napvirág*)

HA keleten, ha északon,
Ha délen ha nyugaton
Áll is a nap — én fejemet
Mindig felé forgatom.

Ibolya.

Még nem is látsz, érzesz már,
Kelyhemből száll illat-ár
Ki jót, szépet titkon tesz,
Jó hírnevet így szerez.

Liliom.

Én vagyok az ártatlanság
Tiszta, fehér képe.
Csakis a ki tiszta, vegyen
Engem a kezébe!

Rózsza.

„Nem anyától lettem,
Rózsafán termettem.
Piros pünkösdi napján
Hajnalban születtem.“

*) Tanyérózsza név alatt szín én is a rózsza.

Színem piros, fehér,
Sokszor szép sárga is;
Az illatom édes.
Védöm a kis tövis.

Gyöngyike.

Virágomnak csöngetyűi
A tavasznak hirdetői.

MAMA ÜDÜLÉSE.

(Képpel a 152. és 153. lapon.)

Végre végre elhagyád
Azt a terhes nyoszolyát!
A zsölyében ülsz te ma,
Te jó, édes, kis mama!

Ennyi szenvedés után
Arczod milyen halovány!
De már pirkad rajta a
Jobbulás szép hajnala!

A ház tája szebb is már,
Virulóbb a zöld határ,
Szebb minden köröskörül,
Oa, a lelkünk is örül!

Ünnepet hoztál reánk:
Mily vidám lett bus apánk!
S mint a győztes seregek
Tombolunk mi gyermekek.

Az öreg kertész is ott
Virágbokrétát hozott.
A jó szag is erőt ad
Szívjad, szívjad illatát!

Im Ilonka adja át:
Benne rózsza, tulipánt.
S mondjuk az áldást reá:
Éljen a mi jó anyánk!

S te hatalmas Istenünk,
Kibe hitet vetettünk:
Vedd hálánk, köszönerünk,
Hogy megmentéd őt nekünk!

OLV
Egy
előtte kö
olvas, m
szeme te
Nag
csétlen v
tudnak o
ben a be
papiros
kednek, n
tapogath
máját. P
figyelem
olvasni t
vakok e
elvesztet
annál jo
No'
leányka,
nem ron
jaid ped
olvasásb

OLVASÁS — UJJAL.

Egy szegény vak leányka — és előtte könyv, melyből oly szorgalmasan olvas, mint akárki közületek, a kinek szeme teljesen ép!

Nagy áldás és vigasztalás a szerencsétlen vakok számára, hogy most már tudnak oly könyveket készíteni, melyekben a betűk nem feketén állnak fehér papíroson, hanem domborúan kiemelkednek, úgy hogy az ember ujjával megtapogathatja és így megismerheti formáját. Persze, sok gyakorlat és nagy figyelem kell hozzá, hogy így tapogatva olvasni tudjon az ember, de a szegény vakok ebben nagyon ügyesek, mert elvesztett látásuk helyett többi érzékük annál jobban kifejlődnek.

No's, csak olvas, kedves kis vak leányka, a mennyit akarsz. Szemedet nem rontod el, — bár tehetnéd! — ujjaid pedig szintén nem romlanak el az olvasásban.

AMICUS ASINUS.

DERÉK állat vagy te csacsí hivem,
Megbecsüllek,
S mégis, améért szolgálsz soknak hiven,
Béred ütleg.

Mint a többi, jó számár barátom,
Meg nem csapiak.
Sőt mert sokat üttem számárháton:
Nesze abrak!

TALÁNY.

Bir a török, de nem a tatár,
Bir a hancsik, de nem a határ,
Bir a kutya, ámde nem az eb.
Bir a lombik, de nem a göreb.
Látsz csolnakban, de nem a hajón.
Látsz kegyesen, de soha a jón.
Bir az abrak, ámde nem a zab.
Bir a lelkész, ámde nem a pap.
Bir a vak, de nem bir a szemes
A nyomorék és nem az egyenes
Bir a körte, ámde alma nem.
Látsz ablakon, de nem üvegen.
Bir a mákus s nem orosz lány —
Fejtsd meg, hiszen könnyű ezen talány.

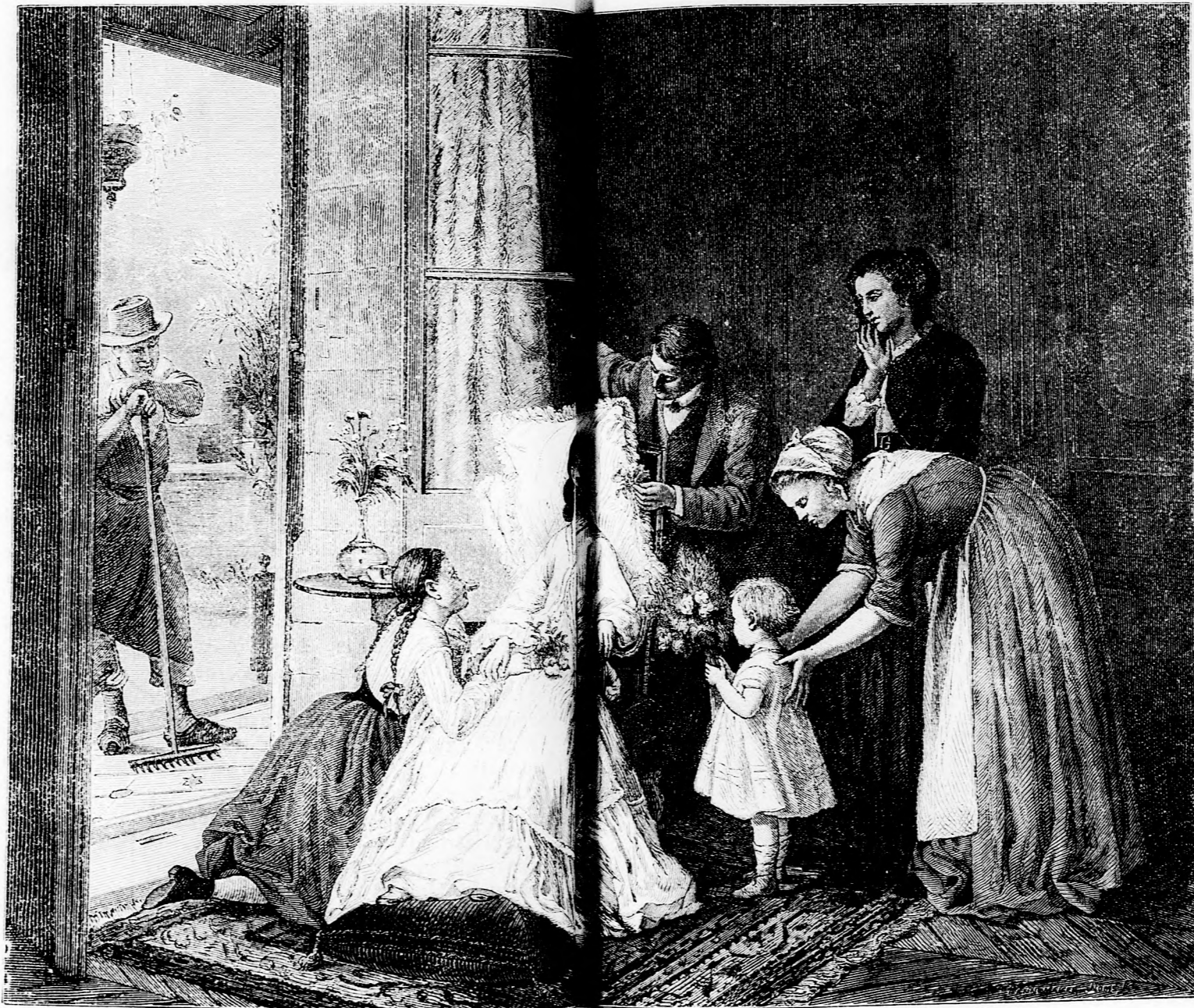
LOTTIKA TITKA,

vagy:

A mákos kalács története.

(Képpel a címlapon és a 148. lapon.)

LOTTIKA szülei jó ismerőseim valának, derék iparkodó emberek, kik nehéz munka és takarékoság által végre annyira jutottak, hogy néhány hold földet és egy csinos házacskát vehettek és így szerényen, de tisztességesen boldogultak. Azonban mégsem volt gondtalan a jó szülők élete, mert öt kis gyermek volt a háznál s ezek nevelése nem kevésbe került. Hanem apjuk, Kertész ur mégis remélte, hogy kis birtokán szépecskén megél, — midőn egyszerre sok csapás és viszontagság kezdé látogatni a szegény családot. Nagyon rossz esztendő jött, a retenő szárazság elpusztított mindent, a tehenek elhulltak s őszkor alig volt mit betakarni az éléskamrába. A tél rendkívül keményen köszöntött be s kis csa-

MAMA ÜDVE. (Lásd a 150. l.)

ládunknál már-már a nyomor fenyegetett. Karácsonykor szomorú csendben tölték az ünnepet, nem volt sem karácsonyfa, sem kalács s a kis fiuk hiába kértek mákos patkót, — atyjok örült ha csak száraz kenyeret adhatott nekik. Lottika, a legidőb a gyermekek közt, busan beszélte el nekem, mily szomorú ünnepük volt.

Kertész ur azonban nem esett még kétségbe, remélve, hogy majd a következő esztendő bővet blesz s akkor ismét jobb helyzetbe jut. De e reménye sem valósult, a következő esztendő még rosszabb lett, inség köszönt be az országba s Kertész ur kénytelen volt eladni házacskáját, földcséjét és — napszámba dolgozni, hogy családjának a mindennapi kenyeret adhassa.

Lottika, ki hozzám járt iskolába, jól tudta szülei szomorú helyzetét s egyszer így szólt hozzám:

„Ah, kedves nénike! ez ideán megint szomorú

karácsonyunk lesz! Én magam nem igen bánom, — de kis testvéreim, — azok oly nagyon szerencsétlenek lesznek!”

Néhány perczig hallgatott, aztán hirtelen így szólt tovább:

„Tudom már, mit teszek! Én fogom összezsugorgatni a pénzt karácsonyra s lesz mákos patkó! Van husz krajczárom s ez már elég kezdetnek. Ha az uraság ide-oda küldöz vagy végeztet velem valamit, sokszor kapok néhány krajczárt, majd keresek még máskép és karácsonykor majd csodálkozok mamám, ha előhozom a sok pénzt és kérem, hogy süssön kalácsot a kicsinyeknek. Hanem ez titok — — kedves nénikém, ugy-e, átveszi a pénzt megörzés végett és nem árulja el senkinek?”

Örömmel ráálltam Lottika kérélmére s ő mindjárt elhozta néhány krajczárját s aztán időnként is mindent, amire szert tehetett. Valóban megható volt látni, mily odaadással fáradozott a kis leány, hogy kicsiny testvéreinek majd örömet szerezzen. Nyáron fölkelt még hajnalban, kiment az erdőbe, epret szedett és bevitte a közeli városkába, hol néhány krajczárt kapott érte. Szegény Lottika! Órákig fáradt — néhány garasért! De jó kedvvel tette s mennyire megörült, mikor egyszer megengedtem neki, hogy kertemben rózsákat szakitson és bevigye a városba eladni. Oly korán bevitte, hogy a városban még mindenki aludt s szegény Lottika, a fáradságtól és álmatlanságtól kimerülten egy ház ajtajánál maga is elaludt. (Lásd a képet a czimlapon.) Napközben pedig

tanulnia is kellett, meg gondját viselni kisebb testvéreinek és segíteni édes anyjának is. Mindezt azonban örömmel téve s egészen boldog volt, mikor néha hozzám jött s újból meg újból megolvasta összezsugorgatott pénzcsekjét és látta, hogy talán mégis lesz annyi, a mennyi szükséges; néhány héttel karácsony előtt már két forintja volt s Lottika előre kiszámította már, mi minden fog telni e nagy összegből.

Hanem otthon ezalatt ismét rosszabbra fordult a dolguk; télen át Kertész urnak semmi keresete sem volt s az a szerencsétlenség érte, hogy neje, Lottika anyja, súlyosan megbetegedett. Néha-néha meglátogattam őket s vittem egyet-mást a betegnek; szomoruan kellett látnom, mily nagy szükségben szenved a szegény család.

Egy napon aztán, kevéssel karácsony előtt, Lottika hozzám jött és így szólt:

„Meggondoltam a dolgot . . . azt a pénzt, melyet összezsugorgattam, nem hagyhatom karácsonyi csemegékre . . . az orvos tegnap azt monddta, hogy kedves mamámnak nagyon szükséges az orvosság, édes apámnak pedig nincs rá pénze . . . én hát ebből megveszem. Magam végett nem is sajnálom, hogy erre kell a pénzt adnom . . . csak kis testvéreimet sajnálom . . . mert ez idén sem lesz karácsonyi örömük!”

Valóban nem csekély áldozat volt ez a jó Lottikától, ámbar belátta, hogy ekként sokkal jobb célra fordítja a pénzt. Áadtam neki tehát pénzét s a magaméból is tettem hozzá valamit, úgy hogy az orvosságon kívül Lottika

még egye
beteg any
is aztán ü
hatása az
ki szemlát

A ka
s Ambrus
benmarad
s a mákos
pok előtt
de mégis
teg anya
ágyból s n

Néhán
tész ur
földesurra

„No's
voltak az

„Bizo
dezett. ”

mint gond
volt már

A föl
volt, tovább
ur elpanas

„Oh,
rább hozzá

„No, majd
hozzám, n

át; aztán
lunk valan

hogy ne ü
egészséges.

otthon. Nő

hogy szük
leányra a

zamhoz ve
Ugy i
ezután láth

még egyebet is vásárolhatott, a mire beteg anyjának szüksége volt. És volt is aztán öröme. — mert az orvosság hatása azonnal meglátszott a betegen, ki szemlátomást javulásnak indult.

A karácsonyi ünnep beköszönt — s Ambrus gazda házában nagy csöndben maradt minden. Nem volt karácsonyfa s a mákos patkó, melyre Lottika hónapok előtt számított, szintén elmaradt; de mégis vidáman voltak, mert a beteg anya e napon kelt föl először az ágyból s már egészen jobban érzé magát.

Néhány nappal az ünnep után Kertész ur találkozott a faluban lakó földesurral, ki nyájasan kérde:

„No's Kertész ur, hát vigan voltak az ünnepek alatt?”

„Bizonv nem nagyon“, felelt a kérdezett. „Hanem mégis csak jobban mint gondoltam. legalább beteg nem volt már a háznál.“

A földesur, ki igen jószívü ember volt, tovább kérdezősködött s Kertész ur elpanaszolta szomorú helyzetét.

„Oh, hát mért nem fordult hamarabb hozzám?” szolt a derék földesur. „No, majd segítünk a bajon. Jöjjön hozzám, nálam lesz munkája egész télen át; aztán majd a kis Lottinak is találunk valami foglalkozást. Már elég nagy, hogy ne üljön otthon; ha anyja már egészséges. nincs szükség a kis leányra otthon. Nőm épen e napokban mondta, hogy szüksége van egy ilyen ügyes kis leányra a háztartásnál — tehát őt is házhoz veszem.“

Ugy is lett és a kis család dolgai ezután láthatólag jobbra fordultak; Amb-

rus gazdának jó keresete volt, Lottikát pedig az uraság nagyon megszerette s nemcsak jó fizetést adott neki, hanem egyébbel is ellátta, úgy hogy segithette szüleit és kis testvéreit s nem sokára az egész család ismét jólétben élt. S ennek az egésznek Lottika jó szive adta meg a fordulatot, mert ő tette lehetővé édesanyja fölgyógyulását. — A következő karácsonykor aztán már volt mákos kalács s én épen ott levén akkor este, elmondtam mit tett. Lottika s szülei ezután még jobban szerették a derék leánykát.

Mari néni.

A KOTLÓS INTÉSEI.

(Képpel a 149. lapon.)

Ott, ott, ott,

Jön a veszély, kot, kot, kot!

Csibém vigyázzatok!

Hej a

Héjja

Rosz portéka!

Neki préda

A csibe! —

Izibe

Jertek ide,

Gyorsan a szárnyam alá,

Ott bizony meg, nem talál.

S míg én védlek,

Csibém téged

Addig kakas hős apátok

Nem engedi meg, hogy rátok

Leccapjen a

Gonosz héjja,

Mert ő vele szembe néz.

Azért sarkantyus vitéz!

Kot, kot, kot,

Kövessétek kot, kot, kot

A ti jó anyátokot

A gondos, öreg tyukot!

Kot!

A BORZAS TYUK HISTÓRIÁJA.

Tisztelt Forgó bácsi!

ENGEDJE meg nekem is e bizalmas megszólítást, mert tudom, ön nekünk baromfiaknak jóakarónk. Ezt az én kisasszonyom Örzsike szájából hallottam, ki nekünk a „Kis Lapból“ felolvasta a szegény hollyó kakas urficska történetét, mely bizony szinte könyekre indított. Megragdom tehát borzas tollamat és írok magamról, mert azt gondolom, én is csak elbeszélhetem az én történetem. Hát ha valamely jó gyermek meghallgatja és megtanulja belőle, hogy ha néha elborul is életünk és szomorúságunk elég akad, békén tőrjünk és csakhamar földerül mi ránk is az öröm napja. Így történt az velem is, akkor jött a szabadulás bajaimból, mikor legkevésbé vártam.

Messze mostani lakóhelyemtől jöttem napvilágra es gyermek, az az csirke-éveimet anyánk oltalma alatt testvéreimmel boldogan játszadozva gondtalanul töltöttem. Sokan voltunk az udvarban borzas atyafiságunkból, és a nem borzasokkal igen jó egyetértésben éltünk. Más vidék volt az, mint ez, ahol most élünk; egy nagy domb tövében feküdt az udvar, és ha valamelyikünk a kerítésre fölrepült, belátta ez egész vidéket, sőt volt egy merész kakas bátyánk, ki azt állitá, hogy egyszer fölrepült ifjúkorában a kö elfekvő templom tetéjére s onnan hirdette, mint ő mondá, a szabadságot.

Egyszer egy tó mellett elsétálván, a kíváncsiság és a hiúság rávitt,

hogy bele nézsek valjon milyen vagyok. Ugy tettem mintha innám, nehogy tollas pajtásaim, akik ugy is csufolkodtak, még nagyohbat nevensenek rajtam. De, hogy megpillantottam magamat, csakhogy sirva nem fakadtam! Hogyan, én, aki magamat csinos, takaros madárnak tartottam és olyat is hallottam, hogy a legszebb hölgyek „a la borzas tyuk“ fészülködnek — én vagyok ilyen kifordított bőrű állatja az Istennek!? Most értem már, miért mondogaták mindig az alsó udvarban, hogy olyanok vagyunk mintha farkunknál fogva húztak volna keresztül a csövön; hogy akkor is fuj el fölöttünk és fodorit föl a szél, mikor egy levelke sem mozog a fán.

Ámde a természet, a mely igazságosan méri adományait, azzal kártalanított bennünket borzasokat, hogy szaporábbak vagyunk a tojásban és fölötté gondosak és óvatosak a költésben, szelid természetűek és könnyen hizlalhatók. Csibéinkkel sok a veszőségünk, mert a legkisebb baj is megárt nekik. Származásunkra nézve hazánkat Perzsia s bár szeretjük új hazánkat Magyarországot, fészületlen voltunk miatt kevés a barátunk a baromfi-családban s csak a legtöbb ember is, aki tart bennünket, a furcsaság miatt tőr meg inkább mint jó tulajdonságainkért. De nem panaszkodom tovább, sőt há lát a adva Teremtőnek azon formáért, melybe minket megteremteni kegyeskédett, áttérek történetemre.

Egyszer hallottuk, hogy kedves jó gazdasszonyunk, a ki minket min-

dég igen
szülődtek
is szabá
kor, s m
naink kö
tak, de r
mélték.

gazdasszo
kal. Mid
varra, m
csérték
lyas bu
kat. Hall
hogy g
szszonyun
gem két
testvéren

azonnal
ígért ro
nak.
megijedt
nem tag
hogy
gomnak
is igen
gett az
tüntetés,
engem t
legcsin
nak test
között.
igen sze
bezzeg
mért!

Ma
volt; ö
ban, me
majd e
érkeztü

dég igen szeretett, vendéget vár. Készülődtek a konyhában, hová nekünk is szabad volt bemenni olykor olykor, s nem egyet sima csirke rokonaink közül meg is fogtak és levágtak, de minket borzasokat mindég kíméltek. Megérkeztek a vendégek, jó gazdasszonyunk rokonai, édes anyjokkal. Midőn ebédután ki jöttek az udvarra, mindenki minket nézett és dicsérték bog-

lyas bundánkat. Hallottam, hogy gazdasszonyunk engem két kisebb testvéremmel azonnal oda igért rokonának. Kissé megijedtem, de nem tagadom, hogy hiúságonnak még is igen hizelgett az a kitüntetés, hogy engem találtak legcsinosabbnak testvéreim

között. És azt is hittem, hogy az utazás is igen szép valami. Hej de nem sokára bezzeg meglakoltam ezen hiú örömeért!

Már az út sem legkellemesebb volt; összeszorítva ültünk egy kis kosárban, melegben. Oly szomjasok voltunk, majd elvesztünk. Hát még mikor megérkeztünk, este, mily rosszul esett.

midőn szabadon bocsátottak bennünket, körénk gyűlt sok kíváncsi gúnyos arczú nép, nagy közönséges tyúk, kakas, simafejű kényes kappan, sziszegő lúd; mind irigykedve bírálgattak, s a ludak még gorombán tollainkat csipdesni is kezdték. És ez az irigység és roszindulat napról napra nőtt, midőn látták, hogy mi ránk több figyelmet fordítanak mint ő rájuk. Nehéz

napjaink kezdtek virradni! Az udvar, bár jó nagy volt, alig nyújtott menhelyet, hogy elvonulhassunk társaink elöl; kert volt nagy, de oda tilos volt a bejárás. Csak egy kisjérczike volt velünk, ő nem bántott soha, sőt inkább mindig vigasztalt és rejtegetett bennünket, elve-

BORZAS TYUK ÉS KAKAS.

zetett néha egy-egy árnyas helyre, hol kissé megnyugodhattunk. Nem igen vehettünk részt a közös étkezésben sem; úgy kaptunk néha külön egy kis magocskát.

Hát még akkor, midőn eljött az ősz, és mi tollunkat elhullatva, rúttá, lomposzá lettünk, hasunk mesztelen volt, repülni sem tudtunk: akkor csu-

foáltak ám még igazán bennünket! Szomoruan telt időnk, de békén tűrve minden bánalmat, nem panaszkodtunk és nem zúgolodtunk. Így telt el az ősz, s mire eljött a tél és hideg lett, akkorra tollunk is ismét kinőtt szépen.

Egyszer egy este még helyet sem akartak a többiek a padlás ülökéin adni; de jött a szolgáló, s föltett bennünket egy belső sarokba. Oda vonult hozzánk jószívű barátnénk a jércze is, bátoritgatva bennünket és velünk is maradt. Egyszer csak éjjel nagy zajra ébredtünk föl, két ember jött be, kifeszítve az ajtót. Tolvajok voltak. Megijedtünk szörnyen, de nem is ok nélkül. Az egyik ember egy nagy zsákot tartott, a másik elkezdte a tyukokat leszedni sorba mind, s aztán még a ludakat is. Megfogta, és mindeniknek a nyakán egyet tekerve, a zsákba hányta. Így megtelt a két zsák, és a lécczen már csak mi maradtunk. Felénk is nyult a szörnyű ember, de amint mégérezte kezével borzas tollunkat, visszalépett. „Elég is lesz mára,“ így szólt, „nem kell ez a kóczos tollu, még árulónk lehetne!“

Igy menekültünk meg mi hárman, s velünk jószívű barátnénk, és a nagy veszedelemből egyéb bajunk nem lett az ijedségnél.

De azóta sorsunk jóra fordult. Gazdasszonyunk szeretettel táplál bennünket és sokszor mondja: „Szegények, ti sokat szenvedtetek tollatok miatt, és most mégis az mentette meg élteteket!“ Azt mondja, többé nem is tart mást mint a mi fajunkból valókat,

mert minket nem mernek tolvajok elloponi árulkodó borzas tollunk miatt!

Most már nincs semmi bánatunk, nem zavar senki s jól telnek napjaink.

Még csak azt akarom elmondani Forgó bácsinak, hogy e napokban férjhez mentem; jércze barátném volt nyoszolyó lány, pulyka bácsi a násznagy. Gazdasszonyunk ugyancsak bő lakomáról gondoskodott s vígan kodácsolva éltették őt. A helybeli fotografussal azután levétettük magunkat. Egyet önnek is küldök a képeimből, mutasson be kedves kis olvasóinak. Ugy-e bár, jól vagyunk lerajzolva? (Lásd a képet 157. lapon.) Tiszteletteljes bókkal maradtam szol-

Borzasi Kakorné,

szül.

Kőczos Csibelinda.

A MÓZES-GYERMEK.

(Képpel a 160. lapon.)

„Rajtad nem könyörül az ember
Nem nyughat szemem rajtad kedvvel,
Üldöznek Fáró sergei.
Édes fiacskám, Isten véled,
Hab ringasson szelíden téged
S dajkáljanak tündérei!

„Lebegj, úszszál mentén a Nilnak,
Előtted pusztá utak nyílnak
S környez kigyó és krokodíl.
De e vadak emberiebbek!
Ah, ők szelídebben éreznek —
Vigyen, röpítsen hát a Nil!“

Felzúg a hab, a nádas remeg,
A kis gyermek bölcsője lebeg
S biztatva csobog a víz-ár.
Egy nagy jövőnek visz eléje,
Már üdvözöl Izráel népe.
Reád dicsőség fénye vár!

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A „Kis Lap“ VII. kötetének 6. számában közölt növénytani föladvány megfejtése: „Pitypang,“ (v. „borzas pimpő“) latinul: *leontodon taraxacon*.

Helyesen megfejtették: Boga Károly, Stern Lajos, Kolozsy Miska, Kohn Dezső, Blantz Róza és Jenő Haragos László, Goldstein Ida, Eizlitzer Sándor, Marossy Jolánka, Kaufmán Samu, Neumán Mór, Grósz Sándor, Fürtös Gerő, Wollák Izabella, Janka és Adél, Gerzson Ida, Mandl Irma, Lázár Árpád, Fráter Emelka, Schwarcz Béla, Markus Sándor, gf. Lázár Etelka.

*

A „Kis Lap“ VII. kötetének 7. számában közölt történelmi talány megfejtése:

„Lehel.“

Az ugyan-e számban foglalt furesaságé pedig:

Vigyázz!

Ugyan meg tudátok-e fejteni ezt az újabb furesaságot, melyet ebben a sorokban mutatok, kis olvasóim!

Helyesen megfejtették: Tohó István, Tomkó János, Juhász József. (2.), Hanerla Gábor, Zimmermann József, Plank Gusztáv, b. Hajek Károly, Juszt József, Zenker Oszkár, Spino Oszkár (1.), Kronstein Róza (2.), Vollák Izabella, Janka és Adél (1.), Maróthy László (1.), b. Splényi Árpád (1.), Miklós Aladár (2.), Eizlitzer Sándor (2.) Samarjay Etel (1.), Scholder Hugo (2.), Haragos László és Blantz Jenő (2.), Widder Lajos (1.), Sziklássy Etelka (1.), Kaufmán Samu és Kálmán, Svártz Ábrahám és Rosenberg Bernát (1.), Balajthy Pista (2.), Karikás Dénes (2.), Stern Lajos (1.), Rajcsányi Jani (2.), Keserő Nelli (1.), Melocsay Laci (1.), Vély Zsigmond, Schrank Mór, Deutsch Ármán, Veisz Miksa és Kustad Miksa (1.), Gábor Ilonka (2.), Stern Lajos (1.), Papp Margit és Irma (1.) Falvay Fanni (1.), Kispál Mihály (1.), Kertész József (2.), Kohn Dezső (1.), Márkus Sándor (2.), Kőszeghy József (2.), Okrutzsky István (2.), Galgóczy Mariska (2.), Scheint Ida (1.), Pfilf Pista (1.), Máj Ilka és Berta (2.), Lengyel Gábor (1.), Hlavacek Terézia (1.), Móczár Elemér (1.), Seligmán Aladár (1.), Kardos Ilonka (2.), Kohn Lina (2.).

*

A „Kis Lap“ VII. kötet 4-dik számában foglalt találos mesék megfejtését utólag beküldték még, Bogo Károly, Markus Sándor, Kazinczy Tihamér.

A „Kis Lap“ VII. kötet 5-dik számában foglalt szótalány megfejtését utólag beküldték még Hoffer Lajos, Blantz Róza és Jenő, Haragos László, Reketes Etel, Mózer Izabella, Csontos Gyuri, Schwarcz Béla, Hönig Dezső.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Fráter Emelka. Kérdésedre édes apád vagy valamely jó bácsid megadhatja a választ. Nekem nem szabad s főleg e helyen nem. A jó kívánságokat szivemből viszonzom. — **Scholder Hugo.** Örülnék, ha csakis szorgalmad jutalmát keresnéd küldeményed megjelenésében. Egyébkint nem is emlékezem már rá. Ha sikerültnek tartod, küld be újra, kis öcsém. Porzót leveledben ne használj. E rosz találmánnyal már igen kevesen élnek s ezek is csak azért, mert meg nem súgja nekik senki, hogy tegyenek le róla. — **Reketes Etel.** Helyes! A kis honleány ismerj és tisztelje a nagy honfiakat. — **Szeremley Kálmán.** Ejnye, kis verselője! Bizony rám ijesztettél. De miután látom, hogy nem kéred ügyes rimeid közlését s csak magán érdekű levelkédek adtál ily költői formát, ismét lecsillapodtam s veled együtt én is örvendek, hogy — hála az Égnek! — szerencsésen elmúlt betegségedben a „Kis Lap“ vigaszodra és örömdödre szolgált. Már most csak előre, kis magyarom! — **Gf. Lázár Etelka.** Hiszen te már tökéletes kis levelező vagy! Soraid úgy olvastatják magukat mintha már nagy volnál. Apád lánya vagy! De légy jó anyádé is; most inkább mint valaha. A toll után tüt a kezembe! Tudom, hogy így is van. Amit meg akartál írni, csak ird meg bátran! A hiányos számokat kikeresttem és elküldtettem. — **Aes Albert.** Jó. Sorát ejtem. — **Kispál Mihály.** Érdekesen indul, de nagyon közönségesen végződik. A megoldásban semmi meglepő; pedig ezt várja az olvasó. Gyakorlatnak azonban elég jó. — **Falvay Fanni.** A köszönet nem engem illet, hanem a kiadóhivatalt illeti. Csakhogy már most rendén van. Irásod feltűnően haladt. — **Papp Margit és Irma.** Kinek az írása az? Margité? Irmáé? Vagy . . . ? S a föladvatok? Bár nincsenek szabatosan szerkesztve, mégis csodálnám, ha töletek eredtek volna. Ne illetődjétek meg e kételyeimen. Nekem az ily szigorú ellenőrzés kötelességem. A barátság, mely egymáshoz fűz bennünket, még csak izmosodik a kölcsönös őszinteség által. — **Boga Károly.** Csikszereda messze van ám Budapeستől! A talányok nem válnak be. „M o h“ nevű kártékony állatot én nem ismerék. Világosíts föl. — **V. Ö. F.** Gyaroltság.

(Folytatása a jövő számban.)

A MÓZES-GYERMEK. (Lásd a 158. l.)

Felelős szerkesztő: *Forgó bácsi*. Kiadó-hivatal: Budapest, bálvány-utca 9. sz.
 Nyomatott **Deutsch testvérek** könyv- és könyvnyomdai műintézetében Budapesten. Ára negyedévre 1 ft 20 kr.
 Megjelen hetenként egyszer 16 oldalon.